**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі**

**«КЕЛІСІЛДІ»**
**ЖШС «Ер-АНА» медициналық орталығының директоры**
**Ж.Б. Моминбекова**
**«27» 08 2025 ж.**

**«БЕКІТЕМІН»**
**«ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжінің директоры**
**Кушкарова А.М.**
**«27» 08 2025 ж.**

# ДИПЛОМ АЛДЫНДАҒЫ ТӘЖІРИБЕ БОЙЫНША ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Мамандығы: 009130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»
Оқу түрі: күндізгі
Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай
Циклдар мен пәндер индексі: ДП
Курс: 4
Семестр: 7
Пән: «Элективті мамандықтар бойынша мейірбике ісінің дағдыларын дамыту»
Бақылау нысаны: д/сынақ
Барлық сағат/кредит көлемі KZ: 360/15

Шымкент, 2025 ж.

«Элективті мамандықтар бойынша мейірбике ісінің дағдыларын дамыту» диплом алдындағы тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы 2022 жылғы МЖМБС негізінде жасалды.

Тіркеу нөмірі № 114

Мамандығы 009130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқытушы: Құлжанова Жансулу Еркінбекқызы

Диплом алдындағы тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы «Мейіргер ісі-1» кафедрасы мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 "27" 08 2025 ж

Кафедра меңгерушісі _____ Б.Д. Серикова

Диплом алдындағы тәжірибе бойынша жұмыс оқу бағдарламасы ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 "27" 08 2025 ж

ПЦК төрайымы: _____ Г.Н. Айбекова

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 «27» 08 2025 ж

Әдістемелік кеңес төрайымы: _____ Г.О. Мамбеталиева

«Ер-Ана» медициналық орталығының бас мейіргері Тұрғанбай Толқын Өтегенқызының ұсынысымен әзірленді.

Т.Ө. Тұрғанбай _____

## Түсініктеме хат

**1.Тәжірибенің мақсаты мен міндеті.** Мейірбике ісінің дамуы мейірбикенің Денсаулық сақтау жүйесіндегі рөлін едәуір күшейтеді. Ғылыми көзқарас пен дәлелді тәжірибеге негізделген мейірбике ісінің заманауи теориялары медбикені тәуелсіз мейірбикелік шешімдер қабылдайтын, дәлелді мейірбикелік күтімді жоспарлайтын және жүзеге асыратын дәрігердің тең серіктесі ретінде ұсынады, оны мейірбикелік құжаттамада көрсетеді.

**2.Тәжірибе мақсаты:** Мейірбике ісін дамытудың мақсаты сапаны арттыру халықтың өмір сүру сапасы мен ұзақтығын арттыруды қамтамасыз ететін, пациенттердің медициналық қызметтер көрсету сапасына қанағаттануына, олардың қолжетімділігі мен үнемділігіне ықпал ететін мейірбике персоналының әлеуетін ұтымды пайдалану есебінен мейірбикелік көмек көрсету.

**3.Тәжірибе міндеті:**

- Мейірбике ісінің тиімділігін арттыру және рөлін күшейту үшін жағдай жасау халыққа медициналық көмек көрсетудегі персоналды жетілдіру жолымен мейіргерлік қызметтің нормативтік құқықтық және материалдық-техникалық базасы, қазіргі заманғы және экономикалық қолайлы ұйымдық нысандарды пайдалану және қамтамасыз ететін мейірбике персоналының жұмысындағы ресурс үнемдеу технологияларын медициналық көмектің сапасы, оның профилактикалық бағыты, Халықтың көрсетілетін медициналық қызметтерге қанағаттануын арттыру;
- Мейірбике ісінің тиімділігін арттыру және рөлін күшейту үшін жағдай жасау халыққа медициналық көмек көрсетудегі персоналды жетілдіру жолымен мейіргерлік қызметтің нормативтік құқықтық және материалдық-техникалық базасы, қазіргі заманғы және экономикалық қолайлы ұйымдық нысандарды пайдалану және қамтамасыз ететін мейірбике персоналының жұмысындағы ресурс үнемдеу технологияларын медициналық көмектің сапасы, оның профилактикалық бағыты, халықтың медициналық қызметтерге қанағаттануын арттыру.

**4.Тәжірибеден өтудің соңғы нәтижелері**

1. Кәсіби қызметте мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерін қолдана отырып, адамдармен қарым-қатынас жасау қабілетін көрсетеді. БҚ-3
2. Дәлелді мейірбикелік күтімді қамтамасыз ету үшін клиникалық Дағдылар мен технологиялардың кең спектрін меңгерген. КҚ-1
3. Әр түрлі жағдайларда пациент пен қоршаған ортаға қауіп-қатерді бағалайды және пациенттің қауіпсіздігін жақсарту үшін шешімдер қабылдайды. ДК-1.
4. Мейіргерлік күтім жоспары бойынша электрондық мейіргерлік құжаттаманы уақтылы жүзеге асырады, жүргізеді және талдайды. КҚ-1.

5 пәнаралық топтағы пациенттер топтарын үйлестіруге қатысу қабілетін және басқа топ мүшелеріне мейірбикелік іс-әрекеттерді тағайындау қабілетін көрсетеді. КҚ-3

6. Жұмыс орнындағы оқыту тәжірибесін сыни тұрғыдан бағалайды және халықаралық нұсқаулықтар мен зерттеу жұмыстарын пайдалану арқылы созылмалы аурулары бар адамдарға мүмкіндік беру үшін оқыту әдістері мен нұсқаулықтарды әзірлейді. КҚ-5

**5.Тәжірибенің пререквизиты:**

**1.** Практика: Дәлелді мейіргерлік практика.

**6.Тәжірибенің постреквезиты:**

1. Дипломдық жұмысты рәсімдеу және алдын-ала қорғау.

## 7.Тәжірибе мазмұны

| № | Тақырыбы | Мазмұны | Сағат саны |
|---|---|---|---|
| 1 | Жалпы және мамандандырылған медицина | Көпмәдениетті контекстті ескере отырып, әртүрлі жағдайларда медициналық топпен, пациенттермен, отбасылармен және қауымдастықтармен тиімді кәсіби байланыс әдістерін қолданады. | 60 |
| 2 | Жалпы және мамандандырылған хирургия | Кәсіби қызметте мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерін қолдана отырып, адамдармен қарым-қатынас жасау қабілетін көрсетеді. | 60 |
| 3 | Бала күтімі және педиатрия | Мейіргер ісін жүргізу жағдайында мейіргерлік шешім қабылдау және сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын және жоғары сапалы мейіргерлік практиканы қамтамасыз ету мақсатында пациенттер, отбасылар мен қауымдастықтар үшін оңтайлы шешімдерді табу қабілетін көрсетеді. Мейіргерлік күтім жоспары бойынша электрондық мейіргерлік құжаттаманы жүргізеді және талдайды. | 60 |
| 4 | Психикалық денсаулық және аддикция | Пәнаралық топтың құрамындағы пациенттер тобына күтімді үйлестіруге қатысу қабілетін және мейірбикелік іс-әрекеттерді басқа топ мүшелеріне сеніп тапсыру қабілетін көрсетеді. | 60 |
| 5 | Қарттар мен қарт адамдарға күтім жасау және гериатрия | Мейіргер контекст бойынша шешім қабылдау дағдыларын және мейіргер тұрғысынан сыни ойлауды көрсетеді және жоғары сапалы мейірбикелік тәжірибені жүзеге асыру үшін пациент, отбасы және Қоғамдастық үшін ең тиімді шешімдерді іздеуге қабілетті. | 60 |
| 6 | Үйде күтім жасау | Жұмыс орнындағы оқыту тәжірибесін сыни тұрғыдан бағалайды және халықаралық нұсқаулықтар мен зерттеу жұмыстарын қолдану арқылы созылмалы аурулары бар адамдарға мүмкіндік беру үшін оқыту әдістері мен нұсқаулықтарын әзірлейді. | 60 |
| | **Барлығы:** | | **360** |

## 8. Меңгеру және бекіту қажет практикалық дағдылардың тізбесі

| № | Практикалық дағдылардың тізімі |
|---|---|
| 1. | Электрокардиограмманы түсіру техникасы |
| 2. | Оттегі жастықшасы арқылы оттегін беру алгоритмі |
| 3. | Жалпы жағдайды бағалаңыз, науқастың әл-ауқатын анықтаңыз (қан қысымын, жүрек соғу жиілігін, PDD өлшеңіз, антропометриялық зерттеулер жүргізіңіз) |

| | |
|---|---|
| 4. | Перифериялық тамырлардың катетеризациясы |
| 5. | Асқазанды шаю кезінде мейіргердің әрекет ету алгоритмі |
| 6. | Әр түрлі жастағы адамдарда негізгі жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу |
| 7. | Жедел коронарлық синдромның жедел әрекет ету алгоритмі |
| 8. | Артериялық гипертензияға шұғыл көмек көрсету |
| 9. | Жүректің ишемиялық ауруы кезінде мейіргердің әрекет ету алгоритмі |
| 10. | Қант диабетіндегі дәрігерге дейінгі көмек (гипергликемиялық және гипогликемиялық кома) |
| 11. | Гемотрузиялық ШОК кезінде алғашқы көмек техникасы |
| 12. | Қолдың қанмен ластануы кезіндегі орта медицина қызметкерінің іс-қимыл алгоритмі |
| 13. | Анафилактикалық шок кезіндегі шұғыл көмек |
| 14. | Жұқпалы ауру туралы шұғыл хабарламаны толтыру |
| 15. | Плевра пункциясына арналған құралдар жинағын дайындау және оны жүргізу кезінде мейіргердің қатысуы. |
| 16. | Дәрілік заттар мен оттегін ингаляторлық енгізу |
| 17. | Халықтың нысаналы топтарын профилактикалық медициналық қарап-тексеруге (скринингтік қарап-тексеруге) байланысты пациентті амбулаториялық қабылдаудың жалпы практикасы медбикесінің іс-қимыл алгоритмі. |
| 18. | Сүт бездерін тексеру және пальпациялау. Пациентті өзін-өзі тексеруге үйрету. |
| 19. | Алгоритм туберкулезбен ауыратын науқастарды амбулаториялық бақыланатын емдеуді жүзеге асыратын медицина қызметкерінің әрекеті. |
| 20. | Медициналық манипуляцияларды түсіндіру бойынша коммуникативтік дағдыларды бағалау. |
| 21. | Науқасты ас қорыту жүйесін зерттеудің эндоскопиялық әдісіне дайындау. |
| 22. | Тері астына инсулин инъекциясын орындау алгоритмі. |
| 23. | Дәрілік препараттарды тері астына, бұлшықет ішіне енгізу. |
| 24. | Дәрілік препараттарды көктамыр ішіне енгізу – реактивті, тамшылатып. |
| 25. | Пикфлоуметрияны жүргізу техникасы. |
| 26. | Психикалық бұзылыстары бар науқастарға түзету күтімі |
| 27. | Психомоторлы қозу кезіндегі шұғыл көмек |
| 28. | Психомоторлық қозу кезінде уақытша бекіту ережелері |
| 29. | Ұстамалар кезінде дәрігерге дейінгі көмек көрсету алгоритмі |
| 30. | Бас миының жарақаттарымен, жұлын жарақаттарымен науқастарға күтім жасау |
| 31. | Опиаттармен дозаланғанда дәрігерге дейінгі көмек көрсету әрекеттерінің алгоритмі. |
| 32. | Есірткі, күшті әсер ететін дәрілік заттарды есепке алу сақтау |
| 33. | Әрекет алгоритмі, психикалық аурулардағы орташа медициналық қызметкер: суицидтік және аутоагрессивті мінез-құлық |
| 34. | Алкогольдік делирийдегі дәрігерге дейінгі көмек алгоритмі |
| 35. | Тамақтанудан бас тартуға байланысты психикалық науқастармен әрекет ету алгоритмі |
| 36. | Өкпені жасанды желдету жағдайында тыныс алу жолына күтім жасау |
| 37. | Ауыр науқасты төсекке орналастыру |
| 38. | Ауыр науқасқа іш киімді дайындау және ауыстыру |
| 39. | Алынбалы протездер мен ауыз қуысына күтім жасау. |
| 40. | Ауыр науқасты ауыз және назогастральды түтік арқылы тамақтандыру |
| 41. | Қысым жарасының алдын алу |
| 42. | Қысым жарасының ауырлығын бағалау |

| | |
|---|---|
| 43. | Науқас қайтыс болған жағдайда стационарда әрекет ету алгоритмі |
| 44. | Ауыр науқастың трахеостомиясына күтім жасау |
| 45. | Онкологиялық науқастарға паллиатинді көмек |
| 46. | Ауыр науқасты мекеме ішінде тасымалдау |
| 47. | Инсульт кезінде пациенттерге күтім жасау алгоритмі |
| 48. | Гастростомаға күтім жасау |
| 49. | Алгоритм қуықты цистостома арқылы жуу |
| 50. | Калостомадағы газ құбырын орнату |
| 51. | Паллиативті мейірбикелік күтім: жүрек айну, құсу, ұстамау, ұстамау |
| 52. | Зәр шығару катетері бар науқастың перинэясына күтім жасау |
| 53. | Назогастральды түтікке, мұрын канюлясына және катетерге күтім жасау |
| 54. | Төсек демалысында жатқан науқастың терісінің табиғи қатпарларына күтім жасау |
| 55. | Жақындарын ауыр науқасқа күтім жасауға үйрету |
| 56. | Сауықтыру гимнастикасын өткізу |
| 57. | Төсектегі ауыр науқастың терісінің гигиенасын сүрту әдісімен жалпы алгоритм |
| 58. | Науқасты серуендеу кезінде қолдау |
| 59. | Функционалды күйді бағалау |
| 60. | Психикалық бұзылулар мен кәрілік деменция кезінде пациенттерге күтім жасау |
| 61. | Босану, жүктілік тарихын толтыру |
| 62. | Қабылдау, босану және босанғаннан кейінгі бөлімнің құжаттамасы |
| 63. | Сыртқы жыныс мүшелерін тексеру |
| 64. | Айна көмегімен қынап пен жатыр мойнын тексеруді көрсетіңіз |
| 65. | Магний сульфатын енгізу ережелері |
| 66. | Жүктілік, босану мерзімдерін анықтау, дейін |
| 67. | ОЖ, ВДМ өлшеу, |
| 68. | Жамбастың сыртқы өлшемдерін, Соловьев индексін өлшеу |
| 69. | Сыртқы акушерлік зерттеу (4 қабылдау) |
| 70. | Ұрықтың жүрек соғуын тыңдау |
| 71. | Эклампсияға шұғыл көмек көрсету |
| 72. | Партограмманы толтыру |
| 73. | Толғақ арасындағы толғақ пен кідірістің ұзақтығын анықтаңыз |
| 74. | Плацентаның бөліну белгілерін анықтаңыз (Шредер, Альфельд, Кюстнер-Чукалов бойынша), |
| 75. | Қосымша лобулалардың тұтастығы мен болуын тексеру |
| 76. | Босану кезіндегі қан жоғалтуды анықтау |
| 77. | Жаңа туған нәрестенің жағдайын бағалау Апгар шкаласы |
| 78. | Тігіс құралдарын дайындау |
| 79. | Лактациялық аменорея әдісі бойынша кеңес беру. |
| 80. | Лактостаз кезінде айдау техникасын жүргізу |
| 81. | Өзіңізге және хирургқа стерильді халат кию. |
| 82. | Стерильді үстелді дайындау. |
| 83. | Цоликлон әдісімен қан тобын және Rh факторын анықтау |
| 84. | Биологиялық сынама жүргізу |
| 85. | Сіреспенің белсенді-пассивті алдын-алу |
| 86. | Таңғыш Қалпақ |
| 87. | Бастың артқы жағына крест тәрізді таңғыш салу |

| | |
|---|---|
| 88. | Дезоға таңу |
| 89. | Крамер шинасын қолдану тәртібі |
| 90. | Дитерихс шинасын қолдану |
| 91. | Жараны бастапқы хирургиялық өңдеуді жүргізу үшін қажетті құралдар мен дәрілік заттардың тізбесі. |
| 92. | Таза жараны таңу әдісі |
| 93. | Емдеу әдістемесі және іріңді жараны емдеуге қажетті құралдардың тізімі |
| 94. | Тігіс материалын алуға арналған құралдардың қажетті тізбесі |
| 95. | Гемостатикалық турникетті қолдану ережелері |
| 96. | Плевра пункциясын жүргізуге арналған құралдар мен дәрілік заттардың қажетті тізбесі |
| 97. | Мұрыннан қан кетуге алғашқы көмек |
| 98. | Электр жарақаты кезінде іс-шараларды өткізу алгоритмі |
| 99. | Қолы зақымдалған науқасты киіндіру |
| 100. | Аралас жарақатқа алғашқы көмек |

**9. Бақылау:** д/сынақ
**Д/сынақ** – бағалау әдісі болып табылады, онда студент өзінің білімі мен түсінігін тәлімгер мен оқытушыға көрсетеді.

**Бағалау критерийлері:**

| | |
|---|---|
| Бағалау | оқытудың соңғы нәтижелеріне сәйкес клиникалық практика бағдарламасы мақсаттарының жетістіктерін анықтаудың үздіксіз процесі |
| **Бағалау түрлері** | |
| Аралық баға (аралық бақылау) | тьютор, ментор практикадан өту кезеңінде қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес білімнің, іскерліктің немесе құзыреттіліктің даму деңгейін анықтайтын процесс. Аралық бағалау клиникада тьютор және ментрмен студент-орталықтанған әңгімелесу, практикалық дағдылар мен машықтарды көрсету түрінде жүргізіледі. |
| Қорытынды баға | бұл тьютор, ментор клиникалық практиканы бағалаудың қойылған мақсаттары мен критерийлеріне сәйкес білімді, дағдыларды немесе құзыреттілікті меңгеру деңгейін анықтайтын процесс. Бағалау медициналық ұйымның базасында бағалау әңгімелесу нысанында жүзеге асырылады. |

**Аттестация**

**Рейтинг шкаласы**

| Әріптік баға жүйесі | Сандық эквивлент | Баллдар (%-дық көрсеткіш) | Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау |
|---|---|---|---|
| A | 4,0 | 95-100 | Өте жақсы |
| A- | 3,67 | 90-94 | |
| B+ | 3,33 | 85-89 | Жақсы |
| B | 3,0 | 80-84 | |
| B- | 2,67 | 75-79 | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| C+ | 2,33 | 70-74 | |
| C | 2,0 | 65-69 | Қанағаттанарлық |
| C- | 1,67 | 60-64 | |
| D+ | 1,33 | 55-59 | |
| D- | 1,0 | 50-54 | |
| FX | 0,5 | 25-49 | Қанағаттанарлықсыз |
| F | 0 | 0-24 | |
| Бағалау критерилері | ***Өте жақсы «A»:*** Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда.<br>***Жақсы «B+» - «C+»:*** Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда.<br>***Қанағаттанарлық «C» - «D»:*** Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда.<br>***Қанағаттанарлықсыз «FX» - «F»*:** Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда. | | |